

ח"כים וסיעות (/parties-members/)

חקיקה (/bill/)

הצבעות (/vote/)

ועדות (/committee/)

מליאה (/plenum/)

אג'נדות (/agenda/)

דף הבית (/) / ועדות (/committee/) / ועדת משנה למאבק בסחר בנשים (/committee/13/) / י"ח שבט תש"ע, (02/02/2010)

ההתמודדות עם תעשיית פרסום מודעות המציעות שירותי מין וזנות

ישיבה של ועדת משנה למאבק בסחר בנשים בתאריך י"ח שבט תש"ע, (02/02/2010)

ח"כים נוכחים

מחברים / Members (100%)
 (100%)

הצעות חוק

פרוטוקול

הכנסת השמונה-עשרהנוסח לא מתוקן
 מושב שני
 פרוטוקול מס' 10
 מישיבת ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים
 יום שלישי, י"ח בשבט התש"ע (2 בפברואר 2010), שעה 10:00

האירו

סדר היום

ההתמודדות עם תעשיית פרסום מודעות המציעות שירותי מין וזנות

האירו

חברי הוועדה

אורית זוראך - היו"ר
 ציפי חוטובלי

השופטת דליה דורנר - שופטת בית המשפט העליון (בדימוס), נשיאת מועצת העיתונות רחל גרשוני - מתאמת בין-משרדית למאבק בסחר בבני-אדם, משרד המשפטים מירב שמואלי - עו"ד, יחידת תיאום המאבק בסחר בבני-אדם, משרד המשפטים סיגלית זהר - מנהלת מחלקה א', סיוע משפטי, משרד המשפטים ענת זוהר - עו"ד, ייעוץ וחקיקה פלילית, משרד המשפטים אבי שאול - מתמחה, היחידה להסכמים בינ"ל, משרד המשפטים אביטל פלדמן - סטודנטית, יחידה לתיאום מאבק בסחר בבני-אדם, משרד המשפטים מיכל יוספוף - לשכה משפטית - רשות האוכלוסין, משרד הפנים יעל גור - מנהלת מרפאת לוינסקי, לשכת הבריאות תל אביב, משרד הבריאות רן גבריאלי - פעיל ומתנדב, איש שטח במרחבי הזנות, מרפאת לוינסקי, משרד הבריאות מרים שכטר - הממונה על השוויון בין המינים בחינוך והממונה על קידום מעמד האישה במשרד החינוך רפ"ק יעל אהרונוביץ - קצינת חקירות, המשרד לביטחון פנים רפ"ק ליאור שליו - קצין חקירות ארצי, המשרד לביטחון פנים עדה פליאל טרוסמן - מפקחת ארצית לטיפול בנערות צעירות, משרד הרווחה והשירותים החברתיים נעמה ריבלין - מנהלת "סלעית", מערך תמיכתי לנשים במעגל הזנות, עיריית ת"א-יפו מורן קבלו - עו"ד, ממונה תחום פלילי בלשכת עורכי הדין, נציג לשכת עורכי הדין יעל גריסקי - ממונה על קשרי ממשל, לשכת עורכי הדין רינת דוידוביץ - עו"ד ועו"ס, מנהלת השירותים לטיפול בקורבנות סחר בבני-אדם, "מעגן" - מקלט לנפגעות סחר בנשים. מיכל רוזין - מנכ"לית איגוד מרכזי סיוע לנפגעות תקיפה מינית ענבר יחזקאלי בליליוס - יועצת משפטית, איגוד מרכזי הסיוע לנפגעי תקיפה מינית אסנת כהן ליפשיץ - עו"ד, מוקד סיוע לעובדים זרים הנרייט דהאן-כלב - ראש תכנית המגדר באוניברסיטת בן-גוריון ופעילה למען זכויות אדם מרי חדייר - סגנית מנכ"לית, הרשות לקידום מעמד האישה אביטל רוזנברג - עו"ד, מנהלת עמותת "עצו"ם ומנהלת המטה למאבק בסחר בנשים איילת כרמי - סטודנטית לתואר שני, אוניברסיטת בן-גוריון ד"ר לימור עציוני - האוניברסיטה העברית בירושלים

עדי צחר – חבר המתרגמים בע"מ
 ההתמודדות עם תעשיית פרסום מודעות המציעות שירותי מין וזנות
 היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

שלום לכולם, אני מתכבדת לפתוח את ישיבת וועדת המשנה לסחר בנשים, הנושא שנדון בו היום הוא ההתמודדות עם תעשיית פרסום מודעות המציעות שירותי מין וזנות. אני מקדמת בברכה את כבוד השופטת בדימוס, הגברת דליה דורנר, שהיא נשיאות מועצת העיתונות, וכן את המשתתפים והמשתתפות האחרים שהגיעו לכאן היום.

הדיון הוא על רקע הצעת החוק שהוגשה על ידי השבוע, וזכתה לתמיכת שלושים ושישה חברי כנסת מכל חלקי הבית. ההצעה היא להחמיר את האכיפה והענישה של מפרסמי מודעות לשירותי מין וזנות בצורה כזאת או אחרת. אחת מטענות הנגד שעלו הייתה של פגיעה בחופש הביטוי. לאור הדיונים הקודמים שקוימו כאן בנושא סחר בנשים וזנות על הצעת חוקים לאיסור צריכת שירותי מין וטיפול בקהילה, יש לשאול האם מדובר על חופש ביטוי פוליטי, חברתי, מוסרי ומסחרי, והאם יש ניסיון צמצום צעדי המפרסמים ודעותיהם או עמדותיהם.

יש לשאול האם במקביל לפרסום שירותי מין בעיתונות אנו יכולים לאפשר פרסום של סחר באיברים אחרים בגופנו? האם שתיקתנו היא נתינת לגיטימציה לפרסום מכירת איברים או פרסום עבדות?

השאלה היא עד כמה אנחנו כחברה מוכנים לקבל את המצב, או מוכנים לעשות הבחנה נכונה בין חופש ביטוי פוליטי, חברתי ומוסרי לבין חופש ביטוי מסחרי – שחלות עליו מגבלות. מדובר בדיון ערכי שיש לעסוק בו ולשמע את העמדות השונות, על רקע הצעת החוק.

אני אודה לשופטת בדימוס, הגברת דליה דורנר, אם תוכל להתייחס לנושא חופש הביטוי.

דליה

האירו

דורנר

תודה רבה. בעניין חופש הביטוי המסחרי הייתה לי זכות לכתוב בפסק הדין העקרוני בנושא קמפיין חברת "קידום" – "לך תצטיין", שרשות השידור פסלה. חופש הביטוי המסחרי הוא אינו מוחלט ובטוח שהוא ברמה פחותה מחופש הביטוי הכללי. העובדה שהביטוי מרגיז, פוגע ומעליב ולא נעים לקרוא – לא מעלה את האפשרות לפסול אותו. אך יש לבדוק עד כמה פרסומות שמציגות גוף של אישה או גבר הם מקובלות מבחינת חופש הביטוי.

אך הדיון כיום אינו דיון בחופש ביטוי מסחרי, אלא בביטוי שהוא פלילי או על גבול הפלילי – ולכך אין חופש. בדיוק כפי שלא ניתן לבקש לפרסם עידוד שוד, לא ניתן לבקש לפרסם זנות או סחר בנשים. יש לבדוק שהדיון לא יעבור לדיון מסחרי. אם המוצר אסור – הפרסום אסור. הצעת החוק מתייחסת לעניין שכבר קיים חוק שנוגע אליו, והוא חוק העונשין. מדובר במודעות בנוסח שמעודד עבריינות פלילית, ואולי צריך להוסיף איסור על כך ליתר ביטחון בחוק שאוסר על סרסרות אבל לא על פרסום במפורש.

אורית

האירו

זוארץ

תודה רבה לגברת דורנר. אין ספק שמדובר בעבירה פלילית שמקבלת עידוד באמצעות הפרסום. המפרסמים הם מפרנסים ומעודדים את תעשיית המין והזנות, והם למעשה סרסורים בחסות אמצעי התקשורת והעיתונות. החוק הקודם שנחקק, כלומר השינוי בחוק העונשין, התייחס לפגיעה ברגשות הציבור. יש לשאול האם מדובר רק בהגנה על הציבור או שיש להגן גם על הקורבנות ועל הנשים שנפגעות מחופש הביטוי הזה. אמנם יש חוק, אך ניתן לאכוף אותו רק כשמתמלאים ארבעה סעיפים.

מטרתנו להגן גם על הקורבנות, כלומר על נשים שחשופות לסחר בנשים, שהגבול בינו לבין סרסרות הוא דק מאוד. השר לביטחון פנים העלה אפשרות להעלאת רף ענישה לסרסורים לרף ענישה של סוחרים בבני-אדם, שעומד כיום על שש עשרה שנות מאסר, ואנחנו מברכים אותו על כך. אבקש את דוקטור הנרייט כלב-דהאן להתייחס לנושא.

הנרייט

האירו

דהאן-כלב

אני ראש התוכנית ללימודי מגדר באוניברסיטת בן-גוריון, ואני עוסקת בזכויות נשים וזכויות אדם. יש להתייחס לחופש הביטוי המסחרי באופן עקיף, כשמתייחסים לעמדות המוצא ביחס לכך. יש חוק שקובע שמדובר בעבירה פלילית, אבל באופן מעשי יש יחס אמביוולנטי לנושא מבחינת רשויות האכיפה – בכלל זה הרשות השופטת, המחוקקת והמשטרה. זה בא לידי ביטוי בתפיסה שקשה לשרש אותה, על כך שזנות היא תופעה טבעית שבני האדם ימשיכו לבצע, ולכן יש לקבל את הזנות כמכת טבע או כתופעה חברתית מהותית. אף אדם לא מאמין שרוצים למגר את התופעה.

האמביוולנטיות הזו משדרת תחושה שהמדינה לא רוצה ולא יכולה למגר את התופעה. המסר שמועבר לרשויות השונות הוא שאם ממילא לא ניתן למגר את התופעה, אין טעם בחקיקה מקיפה.

הסרסור והאישה שעוסקת בזנות מבינים שהאכיפה דלה, והחקירה לעולם לא מגיעה למיצוי הדין לחלוטין. החברה הנורמטיבית עומדת מול עבריינים שעוסקים בפלילים ואנו מבינים שמדובר למעשה במשחק שתוצאותיו נקבעו מראש. הדבר מתבטא בעמדות גלויות רבות שמבצבצות שמתבקשת התייחסות לנושא, למשל עמדתו של חבר הכנסת רשף.

חבר הכנסת רשף אמר בשנת 2003, בציטוט ממכון "תודעה": "אני מניח שכולנו מבינים שהתופעה קיימת בגלל הביקוש. אם מישהו יראה לי שאנחנו יכולים להפסיק את התופעה, אני אשמח להצטרף אליו. אשמח שמישהו יראה לי איפה כן הצליחו לעשות את זה. אבל עד אז, אם אנחנו מוכנים לקבל את ההנחה שבחברה, ובחברה הישראלית בפרט, על המרכיבים השמרניים שלה שיוצרים דחף מיני בלתי ממומש חזק מאוד, אנחנו לא נצליח למגר את התופעה של הזנות."

לכך אני רוצה להוסיף את ההצעה הנלווה למיסוי הכנסות הסוחרים. כשחבר כנסת אומר דבר כזה, הוא אומר שהמדינה לא רוצה למגר את התופעה אלא דווקא לתת לה חסות ממשלתית. על מנת להתחיל למגר את התופעה, יש להפסיק את המסרים האמביוולנטיים שניתנים על ידי המדינה לציבור.

היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

תודה רבה לדוקטור דהאן-כלב, אין ספק שהדיון בוועדה הוא גם דיון על נורמות. למשל, אנחנו תמיד מביאים פה את הדוגמה של הטרדה מינית כלפי נשים שהייתה במשך שנים נורמטיבית בעיני החברה. יש ליישר קו ולומר שגבר נורמטיבי אינו נוהג באלימות ואינו תוקף נשים, ובמקרה של זנות בישראל מדובר על גברים שהם כביכול נורמטיביים. עם זאת, הנשים המותקפות העידו על גברים שמממשים את הפנטזיות המיניות שלהם על גוף הנשים, שהופך לאובייקט פיזי ללא רגשות בעיני הגברים.

כל משרדי הממשלה מעורבים בנושא, ובייחוד משרד התיירות – שכן בתי המלון בארץ הפכו לבתי בושות. המטרה היא לתרום את כל הממשלה למאבק בזנות ובסחר בנשים, ולא להותיר את הארגונים השונים לבד במאבק. קיימת וועדה בין משרדית של משרד המשפטים בעניין תיאום בין-משרדי בנושא המאבק, ונציגתם היא רחל גרשוני.

רחל

האירו

גרשוני

רציתי להקדים ולומר שלשמחתי הרבה אין יחס אמביוולנטי מבחינת הרשויות לאכיפת עבירות סחר בבני אדם. המשטרה, הפרקליטות ובתי המשפט נרתמו למתן עונשים של אחד עשרה, שמונה וחמש שנות מאסר בנושא. ימ"ר תל אביב פועלת בהצלחה גדולה באכיפת הנושא. כיום, מימדי הסחר והזנות צומצמו לרמה שארגונים לא ממשלתיים מסכימים שהתופעה מוגרה בהצלחה מסחררת, הודות לעבודת ארגונים שונים בשיתוף המשטרה, הפרקליטות ומשרד המשפטים. עם זאת, עדיין קיים יחס הכפול לעבירות הזנות. בעניין ההצעה שעומדת על הפרק, התוכנית הלאומית למיגור הסחר בזנות הציעה לבחון הורדת הסייגים לעניין פרסום שירותי זנות, וצוות בין-משרדי של משרד המשפטים החליט לתמוך בחקיקה המרחיבה את האיסור על פרסום שירותי זנות מבחינת הורדת הסייגים המתירים פרסומים ותנאים קיימים בחוק.

הסיבה המונחת מאחורי ההסכמה להורדת הסייגים – הסיבה לחקיקה הייתה פגיעה ברגשות הציבור, וכיום הערכים השתנו, אנחנו בעידן של "כבוד האדם וחירותו" ולכן היחס שלנו לזנות וכן היחס לפרסום שירותי זנות הוא אחר. אנחנו מעוניינים להגן על חירות וכבוד האישה בזנות. הבעיה קמה כשמדובר בפרסום שהוא קשור בסרסרות, מפני שעל פי החוק זנות פרטית היא מותרת אך זנות בסרסרות היא אסורה, והרי הרוב המוחלט של הפרסום הוא בסרסרות – ולא באופן של זנות פרטית. כלומר, אם מתירים את הפרסום, מדובר בגיבוי פעילות פלילית ללא הצדקה. היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

אני מברכת על החלטת משרד המשפטים ועל התמיכה בהצעת החוק. אני אאפשר לעורכת הדין ענת זוהר ממשרד המשפטים להתייחס. ענת

האירו

זוהר

בעניין ההתנגדות להצעת החמרת הענישה, ההתנגדות נובעת משתי סיבות. האחת, אין הקבלה לענישה כה חמורה על עבירה פלילית, למעט בעבירות של פרסום המרדה או תועבה כרוכה פגיעה שבה השירות הוא אסור אך הפרסום אינו אסור. הסיבה השנייה להתנגדות החמרת הענישה היא שהאכיפה לא מוצתה, לכן לא נכון בד-בבד עם יצירת האיסור להחמיר את הענישה. כלומר, יש קודם לכן לבדוק את האכיפה ורק לאחר מכן לבחון את ההחמרה בענישה. לעניין ביטול הסייגים בסעיף 205(ג) לחוק, שעניינו איסור פרסום שירותי זנות, היום הונחה טיוטה על שולחנו של המשנה ליועץ המשפטי הפלילי לממשלה. היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

האם היעדר אכיפה הוא סיבה לא להחמיר בענישה? ההתייחסות שלנו לסחר בנשים למטרות זנות או בכלל אינו רק המרדה ותועבה אלא מדובר בפגיעה בסיסית בזכויות האדם. השינוי בחקיקה הוא על רקע שינוי חברתי ולכן יש לטפל גם בענישה. הצטרפה אליו חברת הכנסת ציפי חוטובלי, שהיא יושבת ראש הוועדה לקידום מעמד האישה. אני אעביר את זכות הדיבור לד"ר לימור עציוני.

האירו

עציוני

שמי ד"ר לימור עציוני, אני מומחית למשפט פלילי ועבירות מין. אני רוצה לחבר את דברי ד"ר דהאן-כלב לדברי עורכת דין ענת זוהר ושל יושבת הראש אורית זוארץ. כשיוצרים חוק, מדובר ביצירה מתוך מטרה מסוימת, מתוך בקשה להגן על אינטרס חברתי חשוב מאוד. החוק כפי שמופיע היום בסעיף 205(ג) בחוק העונשין, הוא כבר לא רלוונטי אלא משקף שיטות מוסר שכבר לא מאפיינות את שיטת המשפט שלנו, אפילו לרמת ההגדרה של עבירות מין. מוסר הציבור, שהוא גם נתון לדיון מאוד גדול, אינו רלוונטי לדיון. מדובר בדיון על ערכים של שמירת כבוד האישה ושמירת עצמאותה – ולכן ניסוח הסעיף חייב להשתנות. הסייגים שמופיעים בחוק אינם ברורים לחלוטין ויש להבהיר אותם. מכיוון שיש שינוי בערך המוגן על ידי החוק, כמובן שהפועל היוצא של כך הוא החמרת ענישה, מפני שיש שינוי תפיסה לחלוטין. בגלל הבלבול הקיים כעת ביחס לפרסום הזנות, קיים גם יחס כפול וסלקטיבי – למשל פס"ד תורג'מן, שעסק במכון עיסוי וליווי שלא הוגש עליו כתב אישום עד שהשכנים התלוננו על מטרד וכדומה. הלקח של הפרקליטות היה שניתן לטפל באותם מקומות רק בעזרת תלונות הציבור. טענת ההגנה באותו תיק הייתה מופרכת מהייסוד – הם טענו שהאכיפה סלקטיבית. העניין כלל לא רלוונטי, מפני שמדובר בשינוי בערכים. אנחנו כחברה, צריכים להחליט על שינוי תפיסה, וזה מתחיל אן היום בניסוח נכון של סעיף 205(ג) כך שיהיה ברור לכלל הצדדים.

דליה

האירו

דורנר

אם אפשר להעיר הערה בנושא האכיפה ומשרד המשפטים. ברור כי החוק לא נאכף כבר בעונשו המופחת, ולכן אין להחמיר את העונש. ההרתעה היא אכיפה, ולא החמרת העונש. עם זאת, לעונש יש אלמנט של הוקעה חברתית, שאינו דבר של מה בכך. לכן, מלכתחילה אין לבטל את העניין מראש. אם הפרסום עצמו פסול, ויקבל ביטוי של הוקעה חברתית על ידי המחוקק, אין לדחות את העניין על הסף.

היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

אני בהחלט מסכימה שעם החמרת האכיפה יש עניין של החמרה חברתית, ופה אנחנו מבקשים לחולל שינוי. במיקוד זנות כמקצוע העתיק בעולם, יש לשאול האם זה באמת נכון – מכיוון שמשתמשים בטיעון זה כטיעון מרכזי כנגד הפללת לקוח ותירוץ לאי מיגור התופעה – אך עלינו לשאול מי כתב את הספר בו כתוב שזנות היא המקצוע העתיק בעולם, ואילו אינטרסים היו לו בכתיבת הדבר.
ציפי

האירו

חוטובלי

שלום לכולם, אני מאוד מעריכה את הפעולות החשובות של הוועדה בנושא העליון ביותר לשימור כבוד האישה. החברה הישראלית מתיימרת להיות חברה ששומרת על ערכי שוויון, אך הדבר הפגום ביותר הוא שלא ניתן לעסוק בכבוד האישה כשהיא עדיין נתפסת כמי שגופה ניתן לשימוש ללא בקרה, כדבר שהוא טבע האדם.
היחס שלי לסחר בנשים ולזנות הוא כמו היחס בחברה למאבק בכל תופעה אחרת כמו הפשע או המאבק בסמים. השאלה היא לא האם להיאבק בתופעה, אלא איך להיאבק בה. דרך אחת להיאבק בתופעת הזנות והסחר בנשים היא דרך צרכני השירות, ודרך שנייה היא שיקום הנשים. אני חושבת שיש לפעול על ידי שיקום הנשים – שנעשה על ידי ארגונים שונים. המטרה היא לייצר לנשים אלטרנטיבה ודרך להיכנס לחברה. הצעת החוק היא חשובה מאוד, פרסום זנות הוא דבר פגום מבחינה ערכית ומוסרית, הפרסום פוגע בערך כבוד האישה, ואין לי ספק שהאמירה היא מוחלטת ולא ניתן לחלוק עלייה. הפרסום מעיד על יחס חיובי למוצר המפורסם, ואיסור על פרסום למעשה מצהיר שהזנות אינה נורמטיבית.
היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

אבקש מעורכת דין אסנת ליפשיץ, ממוקד הסיוע לעובדים זרים להתייחס לעניין.
אסנת

האירו

ליפשיץ

נייר העמדה שלנו הונח על שולחנות הוועדה, ובנוסף אני רוצה להפנות את תשומת הלב לדו"ח שפורסם על ידי המוקד בשנת 2007 בעניין, המופיע באתר האינטרנט. אני רוצה להתייחס לכמה נקודות שנובעות מהידע והניסיון שלנו בתור ארגון שעובד בשטח. ראשית, אמנם בשנת 2006 ו-2007 פורסמו דו"חות שונים, אך אני עומדת מאחרי הדברים שהוצגו על ידי רחל גרשוני. המצב בשטח השתנה ללא היכר בשנים האחרונות, ואני לא חושבת שיש לפרט מעבר למה שפירטה הגברת גרשוני. פרסום מודעות המין לא מעודד רק ביקוש אלא גם היצע, ויש להתייחס לתופעה של סחר בנשים ישראליות לחו"ל בעקבות מודעות שפורסמו בעיתונות. כלומר, הסכנה שטמונה במודעות היא גם הרחבת התופעה והגדלת ההיצע. בנוסף, פעילי מוקד הסיוע ביצעו מאות טלפונים לאותם מספרים המפורסמים במודעות, ובדרך כלל המענה התקבל על ידי גבר, ולא על ידי אותה אישה שמציעה את שירותיה, שיציע שלל שירותים מכלל נשים. כלומר, הנשים עצמן לא מפרסמות. נקודה נוספת שברצוני להתייחס אליה היא נייר העמדה של הסנגוריה בעניין פרסום המודעות. הם מציינים שאין לדעת עם איסור הפרסום יתרום או יביא לסגסוג שוק שחור. אם יש מקום להערת הפללת לקוחות, התחושה היא שיש ניסיון להטיל אימה על הציבור – שיביא דווקא לפגיעה חוזרת בנשים העוסקות הזנות.

ענבר

יחזקאלי

האירו

בליליוס

אני יועצת משפטית של איגוד מרכזי הסיוע של נפגעות תקיפה מינית. לאחרונה הגיע אלינו פנייה מסטודנטיות, שדיווחו שבמדור ההשמה של האוניברסיטה התפרסמה מודעת דרושים שהציעה לנאות וייצוגיות לעבוד בעבודה מאתגרת ורווחית, עם קישור לסרטון ביו-טיוב שמעודד זנות. הסטודנטיות פנו למספר שהתפרסם, והגבר שענה להן במפורש אמר שמדובר בזנות. נכון שדרוש דיון נפרד על חשיפת קטינים לתכנים כאלו ברשת, אבל בעניין של סחר בנשים יש לתת את דעת לפרסום באינטרנט.

ציפי

האירו

חוטובלי

אני לצערי נאלצת לעזוב את הדיון.

מיכל

האירו

רוזין

שמי מיכל רוזין ואני מנכ"לית איגוד מרכזי סיוע לנפגעות תקיפה מינית. למטרת גילוי נאות, בכנסת הקודמת התקיים דיון בנושא פרסום שירותי מין ואני ערכתי את המחקר, ולצדדי נאלצתי לקרוא את כל אותם פרסומים. המסקנה הייתה להוריד את הסייגים לחוק, שפותרים אפשרויות לפרסום. גם כשהיה חוק קיים, עיתונים ראשיים פרסמו שירותי מין עד לקבלת פסק הדין שוקן. למעט הורדת הסייגים, יש לבחון את פרסום מועדוני החשפנות ופרסום מתן שירותי מין בטלפון. שתי תופעות אלו מכילות גם שירותי זנות – וכל פרצה מנוצלת למטרה זו. ישנם עיתונים שמותר לחלק, כמו עיתון "בננה", המלא במודעות לפרסום זנות, שעל פי החוק הם חייבים לציין שהם אסורים לחלוקה מתחת לגיל שמונה עשרה. על אף האיסור, יש קטינים שחשופים לעיתונים המצויים מחוץ לפיצוציות בתל אביב. יש לתת על כך את הדעת ולא לאפשר פרצה בחוק בנושא. אני מתנצלת, אך אין באפשרותי להישאר בדיון. תודה רבה. נעמה

האירו

ריבלין

אני מנהלת תוכנית סיוע לנשים במעגל הזנות, "סלעית", בתל אביב. ראשית, חשוב לי להבהיר מהי משמעות המודעות כלפי הנשים. מדובר במלכודת מוות עבור הנשים, אף אישה לא מתחילה זנות לבדה, רוב הבנות מתחילות את הזנות ממודעה. הן מאמינות שהן ייכנסו לזנות לתקופה קצרה כדי להרוויח הרבה כסף ובצורה קלה, אך כשנכנסים לזנות לא קל לצאת ממנה. אני רוצה להתייחס לנושא המפעיל, יש ניסיון של נשים להפעיל נשים אחרות אך המשטרה מצליחה לאכוף את החוק כלפי אותן נשים, והתוצאה היא שהנשים חוזרות לחסות הסרסור. בדיוק כמו נגע הסמים, אכיפה בנושא דווקא תעזור לנשים לצאת מהמלכודת אליה נקלעו – למרות שתחילה עליהן לרדת למחתרת ולא להיות חשופות. כלומר, הן ייפגעו פעמיים אך ייצאו מהצב אליו נקלעו. כלומר, למרות שצמצום התופעה בטווח הקצר יפגע בנשים, בטווח הארוך זה יעזור להן. בנוסף, כשאישה מתחילה לפרסם את עצמה, וזה קורה, יש ניצול חוזר באופן ציני של חומרי הפרסום. פנתה אלינו בחורה שפרסמה את עצמה, והחומרים שהיא פרסמה שימשו ליצירת סרט פורנו. כלומר, הפרסומות מהוות מלכודת לא רק לביקוש אלא גם להיצע. בעניין השיקום, יש לבצע מהלך דרסטי שישנה את הצורך בשיקום. היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

תודה רבה. העבודה שלנו מתמקדת בציר המערכתי ובראייה לטווח ארוך, ולא רק בטיפול נקודתי בעניין.

אביטל

האירו

רציתי להתייחס בקצרה לדברי ד"ר לימור עציוני, על ארבעת התנאים המצטברים שמתירים פרסום. בדיקה אקראית שביצעתי בעיתוני סוף השבוע האחרון בעיתונים הראשיים היו לא פחות מעשרים וחמש מודעות שמפרסמות שירותי מין באופן ברור. מדובר בסיוע לסרסרות ולסחר, אך המשטרה לא אוכפת. המטה למאבק בסחר בנשים הגיש למשטרת ישראל כמה תלונות בעניין – אך המשטרה לא אוכפת את התלונות. אנו מכירים רק את פסק הדין בארי, שעסק בתופעה. האינטרס הברור של העיתונים הוא אינטרס כלכלי. דליה

האירו

דורנר

כמובן שמדובר באינטרס כלכלי, ואדם כמו עמוס שוקן לא יעבור על החוק, ויתיר פרסומים שמתירים על פי החוק. אם מתירים פרסום בסייגים, החוק מחוק שאוסר לחוק שמתיר. החוק מכשיר את המודעות. אביטל

האירו

רוזנברג

אותו מר עמוס שוקן, חוזר על פרסומים שנקבעו שהם אסורים. יש למצוא לכך ביטוי לחוק, למשל מתן סנקציה בספית משמעותית לעיתון עצמו. התעשייה הקיימת מאפשר ניצול חוזר של אותן נשים. היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

אין ספק שמדובר בתופעה שהיא גלובלית, ומדינת ישראל הוגדרה גם בדו"ח של מחלקת המדינה כמדינה שהיא מדינת יעד ומדינת מקור לסחר בנשים. הוועדה הגיעה לפני חודש לימ"ר לסיור וקיבלנו תמונה רחבה מאוד על פעילות המשטרה בעניין, שהשתפרה בשנים האחרונות לטובה. הועלו אז קשיים שמוגנים בחוק – למשל סגירת בית בושת לעומת סגירת בית שמתקיימים בו הימורים. ידי המשטרה למעשה קשורות, מאחר שלאחר תשעים יום מותרת פתיחה מחודשת של המקום. אבקש התייחסות של נציגי המשרד לביטחון פנים. יעל

האירו

אהרונוביץ

אני מודה לגברתי יושבת הראש על ההקדמה. לעניין האכיפה הסלקטיבית כלפי בתי בושת שמנוהלים על ידי הנשים בעצמן, אני לא מבינה את הטענה כלפי המשטרה.

נעמה

האירו

ריבלין

טענתי הייתה שבשאוכפים את העניין, הנשים נעצרות ולא הסרסורים הגברים – מפני שיש קושי להגיע לאותם גברים שמנהלים את בית הבושת. יעל

האירו

אהרונוביץ

אנחנו מכירים את קשיי האכיפה, אך היה נראה שלגברתי יש טענה נוספת מעבר לכך. אם יש דוגמאות של מקרים קונקרטיים של תלונות במשטרה, אני אשמח לשמוע על מנת לבצע בדיקה ולהתייחס לדברים. משטרת ישראל אוכפת את עבירת הסחר בנשים ואת העבירות הנלוות, כלומר סרסרות, ניהול בתי בושת ואיסור פרסום של בתי – זנות, בהתאם למתווה בהנחיית פרקליטות המדינה. במהלך השנים האחרונות, האגף לחקירות ולמודיעין הוציא הרבה מאוד הנחיות חוזרות ונשנות ליחידות השטח להגברת אכיפה והעמקת חקירה בעבירות הללו, לרבות איסור פרסום שירותי זנות. עם זאת, משטרת ישראל מטפלת בעבירות במסגרת סדר העדיפויות לטיפול בעבירה, ועבירה על איסור הפרסום היא מהקלות שבהן. זאת ועודף קיימים קשיי אכיפה, למשל שחלק מהמודעות על שירותי עיסוי הן מותרות על פי חוק, או שהמודעות מפורסמות על ידי הנשים עצמן שמותר להן לעסוק בזנות. גם אנחנו היינו שותפים לצוות הבין משרדי שדן בשינוי סעיף 205(ג), ואנו שותפים לעמדת משרד המשפטים. ההצעה שמונחת בפנינו כיום לא הועברה אלינו לקראת הדיון, כך שלא אוכל להתייחס אליה בהרחבה, אך גם לנו יש הסתייגויות מהנוסח ואנו רואים קשיי אכיפה נוספים שיעלו בעקבות השינויים בנוסח. בעניין הגברת האכיפה, הנתונים של שנת 2009 מצביעים על עלייה משמעותית בכמות התיקים של ניהול והחזקת מקום לשם עיסוק בזנות. יש מאה תיקים יותר משנה שעברה, לא ידוע לי כרגע אם מדובר בהחזקה על ידי נשים או גברים. היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

אני מבקשת למקד את הדיון בנושא פרסום הזנות, ואיך אתם תופסים את הפרסום הזה כולל התייחסות לפשע מאורגן העומד מאחורי המודעות. הגורמים הפליליים והעבריינים שעומדים מאחורי תעשיית המין בישראל הם כאלו שפועלים לא רק בתוך מדינת ישראל. כלומר, יכול להיות שאותן מודעות לשירותי מין יכולות להוביל לחקירה ממוקדת של הנושא.

יעל

האירו

אהרונוביץ

הנחיית אגף החקירות אומרת במפורש שיש להעמיק את החקירה ולבחון היבטים של עבירות חמורות יותר. כפי שאמרתי, בשנת 2009 נפתחו הרבה יותר תיקי חקירה על עבירה על איסור הפרסום. בשנת 2008 נפתחו מאתיים שמונים ושלושה תיקי חקירה של עבירות סחר בנשים והעבירות הנלוות, ואילו בשנת 2009 נפתחו שלוש מאות תשעים ושישה תיקים. מתוך נתונים אלו, בשנת 2008 נפתחו תשעה תיקי חקירה על עבירה על איסור הפרסום, ואילו בשנת 2009 נפתחו ששה עשר.

היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

אנחנו נשמח לקבל תמונת נתונים רחבה יותר. סוגיית הסייגים שנאמרה גם על ידי כבוד השופטת, היא סוגיה שכובלת את ידי המשטרה, מפני שלא ניתן לאכוף פרסום מודעות כדין.

איילת

האירו

כרמי

בעניין שוקן, למרות הסייגים שהתקיימו, הוא הורשע בבית המשפט. הוא התחייב שלא לחזור על המעשה.

היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

ועדיין מפרסמים ומשתמשים באותם סייגים כדי להמשיך ולפרסם. לכן אנחנו מקיימים את הדיון, מטרתנו לבטל את הסייגים ולהביא לכך שהאיסור יהיה חד משמעי וברור.

רחל

האירו

גרשוני

גם מה שהיה בפסק הדין בארי, היה בעיני תמוה. לא הייתה הרשעה על אף שהעובדות הוכחו. המשטרה עברו תהליך מאוד ארוך, והתמודדו עם כל הטעות וקיבלו אישור – ובית המשפט לא הרשיע.

היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

כלומר את אומרת שיש להחמיר גם בעניין הענישה?

דליה

האירו

דורנר

אני אמרתי שיש להחמיר את הענישה.

איילת

האירו

כרמי

אני מאוניברסיטת בן-גוריון ואני רוצה להעלות שאלות שעסקנו בהם. אני רוצה להחזיר אותנו לסיכום הדיון בשנת 2007, שם גם הועלתה בעיית האכיפה והוחלט שהוועדה תגיש הצעות לתיקון חקיקה שלדעת המשתתפים עשויה להביא להגברת האכיפה וכמובן גם הענישה. בחוק המוצע אני לא רואה דברים שיביאו להגברת האכיפה, מפני שהפרסום מתקיים באופן נורמטיבי בעיתונים הראשיים. ישנה מגמה של עלייה בהגשת תיקי חקירה, וזוהי מגמה שכבר עסקנו בה בישיבה הקודמת. חשוב לצאת מהדיון היום עם מסקנות בנושא הגברת האכיפה, שביטול סייגי החוק יכול להיות מסקנה אחת.

לא מובן לי מדוע הגברת הענישה תביא להגברת אכיפה. החוק קיים משנת 1998, הוא לא נאכף במלוא עוצמתו ולכן אין טעם להחמיר את הענישה שתהווה זילות החוק. כפי שאמרה עורכת הדין רחל גרשוני, גם העונש שניתן על הטרדות מיניות הוא מזערי – חצי שנה מאסר בלבד, ולמרות זאת הצליחו בעשר השנים האחרונות להפחית את התופעה.

רחל

האירו

גרשוני

הטרדה מינית היא עבירה פלילית הכוללת מגוון מעשים מגונים.

איילת

האירו

כרמי

הנקודה שלי היא שהעונש הוא קטן אך המאמץ כדאי.
בעניין האכיפה, אני לא מודעת מספיק לקשיים של החוק, אך אם הסרסורים מפרסמים ולא הנשים עצמן, מדוע לא מגישים כתבי אישום נגד הסרסורים על פעולת הסרסרות?
יעל

האירו

אהרונוביץ

יש קושי להגיע דרך הפרסומת למי שעומד מאחוריה, מפני שהמפרסם הוא לא דווקא הסרסור ולא דווקא חי על רווחי האישה.
איילת

האירו

כרמי

המשטרה מבצעת מדיניות רחבה, ועל משטרת ישראל להתגבר על הקושי שמתעורר בהגעה לסרסורים.
אביטל

האירו

רוזנברג

למשטרה יש הוראות מפורשות להגביר אכיפה, והשר לביטחון פנים, יצחק אהרונוביץ', הנחה זאת במפורש. אנחנו בעצמנו עשינו את הבדיקה בקלות רבה. יש הנחיות ספציפיות של משרד המשפטים שמורות איך בדיוק לבצע את האכיפה. אני מרגישה שהמערכת עשתה את שלה, אך השטח עצמו לא מבצע את המוטל עליו.
היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

תודה לך, אביטל רוזנברג. אני רוצה לחדד שעניין סדר העדיפויות משמעותי בטיפול בסוגיה. מדובר על משאבים מוגבלים והשאלה היא האם יש מקום לעשות שינוי בסדר העדיפויות ולהקצות יותר משאבים לא רק בערים המרכזיות אלא גם בפריפריה.
יעל

האירו

אהרונוביץ

לא אנחנו קובעים את סדר העדיפויות של המשטרה. מדובר בהחלטה שצריכה להתקבל בדרגים בכירים ביותר. כאשר יש טיפול במודעת שירותי מין ועולה אינדיקציה לעבירות חמורות יותר, יש הנחיות שמתוות את דרך הפעולה.

היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

נציגים ממשרד ביטחון הפנים יגיעו לוועדה בסוף החודש ויודיעו לנו על סדר העדיפויות. אבקש מנציגי משרד הבריאות לתת את עמדתם. יעל

האירו

גור

הדברים מבטאים מוסר כפול בדיון, מצד אחד יש לשקם את הנשים ומצד שני מתירים פרסום שירותי מין מפני שמדובר בצורך. קמפיין טוב וחינוך מעמיק מגיל צעיר יבצעו שינוי תודעתי אמיתי שיגרום לציבור ולעוסקים במלאכה להבין שמדובר בצביעות ובמסר כפול. עד שלא נודה שאנחנו מדברים שני קולות לא נוכל באמת לפתור את הבעיה.

לגבי שיטות האכיפה, אין לי סמכות בעניין. עם זאת, אנחנו מגיעים בעצמנו לאותן נשים הזקוקות לשיקום על ידי ביצוע טלפונים בעצמנו, בעזרתו של המתנדב רן גבריאלי, שמבצע טלפונים למספרים במודעות ומגיע לאותן דירות. כלומר, אני בטוחה שניתן להשקיע מחשבה ותחכום ולהקים צוותים שאינם לבושים במדים, כדי למצוא דרכים לאכוף את החוק. כל עוד יגדירו את העבירה כעבירה קלה, גם הטיפול בה יהיה רפה.

היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

לכן אנחנו מבקשים גם החמרת ענישה וגם על שינוי מדיניות כלפי הנושא על מנת שתועלה התייחסות לסוגיות האכיפה. רן

האירו

גבריאלי

שמי רן גבריאלי ואני מתנדב במרפאת השיקום. חוץ מאיתור הדירות, אני יוצא לשטח ואני מכיר את כל המכונים בתל אביב. נושא הפרסום מחולק לשני מרחבים. המחרב הראשון הוא האג'נדה, חינוך הבנות להבין שהכלי שלהן להצליח הוא לא מיניות. לא ניתן לקדם את האג'נדה הזו בזמן שבו בנותינו הצעירות חשופות למודעות שסותרות את האג'נדה הזו. המרחב השני הוא פרקטיקה של חוק, וקיימת בעיה גדולה בענישה, שהופכת את הפשע למשתלם. הענישה צריכה להיות מותאמת למציאות ולרווח שהמפרסמים מרווחים. בעניין האכיפה, הנחיות פרקליט המדינה מגדירות את אזור התחנה המרכזית כאזור שיש בו סובלנות כלפי אותם פשעים. גם אם הזנות כשלעצמה חוקית, לא כדאי לאפשר לאישה לפרסם את שירותיה ולעודד זאת.

דליה

האירו

דורנר

יש לי הצעה בעניין. מפני שלא ניתן לדעת אם המודעה ניתנת על ידי האישה או על ידי סרסור, ההצעה היא שבמקום להכניס סייגים לחוק, יש להכניס חזקה.

רן

האירו

גבריאלי

בנוסף, בתור מי שבא מהצד השיקומי, למרות שהזנות מותרת לכשעצמה, גם מי שמגדירה את הזנות כבחירה חופשית, כדאי לשנות את הטרמינולוגיה מ- "עבודה" ל- "קורבן". אדם שעסק בפשע והשתקם הוא מקובל בחברה, אך אישה שעסקה בזנות ומגדירים אותה כמי שעשתה זו מבחירה לא מתקבלת בחברה באותה צורה ולכן השיקום שלה הוא קשה פי כמה. אותה אישה היא קורבן, ותהליך השיקום שלה קשה פי כמה מתהליך השיקום של הסרסור.

היו"ר

אורית

האירו

זוארץ

תודה רבה לך על דבריך. לפני שבועיים התקיים בוועדה דיון עם פרופסור שולמית אלון בנושא הקלון החברתי שבזנות. הגיעו נשים שהן קורבנות זנות, חלקן מבחירה ומרצון, שטענו שהצעת החוק לאיסור שירותי המין תפגע בהן. לעומתן, נשים שיצאו ממעגל הזנות ועברו תהליך שיקומי יותר מודעות למצבן הרשי והנפשי, ומבינות יותר את המצב. בחברה בה עדיין יש דיאלוג שאינו חד משמעי לגבי מיסוד הזנות, נעשה ניצול נשים שמגיעות מקבוצות חלשות באוכלוסיה והופכות לספקיות שירותי המין. בעניין החינוך, החינוך צריך להיות לא רק של הבנות אלא גם של הבנים, והמודלים צריכים להיות כלל חברתיים ולא רק בשיח הפמיניסטי. המציאות היא קשה ועגומה, מציאות בה במקומות עבודה ציבוריים בילוי במועדון חשפנות נחשב לגיטימי ומקובל. לא מדובר על תופעה שהיא שולית אלא מרכזית, ולכן העבודה היא קשה ומאומצת. הביקורת הזו צריכה להתקיים בכל הערוצים, כולל באינטרנט מפני שכן באינטרנט מתחילים המון מקרי ניצול מיני של נשים. כלומר, הביקורת רחבה מאוד ולא מופנית רק כלפי רשות האכיפה והשפיטה, אלא גם כלפי מערכת החינוך, מערכת הרווחה. יש לציין לטובה את שיתוף הפעולה בין הוועדה לבין משרדי הממשלה השונים בניסיון לתת יותר כלים למערכת החינוך להתמודד עם העניין. דליה

האירו

דורנר

אני חושבת שנאמר על מה שהיה צריך להיאמר, ושאר העבודה נמצאת בידכם. מירב

האירו

שמואלי

לגבי ההקבלה בין ההטרדה המינית לבין הזנות, יש לדייק ולומר שיש חוק למניעת הטרדה מינית, שקובע עונש בין שנתיים לארבע שנות מאסר. הנרייט

האירו

דהאן-כלב

אני רוצה להוסיף לדברי יושבת הראש. אני לא רוצה לטעון שלא נעשה כלום בשטח, אלא נעשית עבודה טובה בשטח על ידי ארגונים שונים ועל ידי המשטרה. אך הבעיה היא שעל כל עשרות ההישגים בעניין, קמות עוד ועוד דוגמאות של נשים שטרם טיפלנו בהן. כלומר, אם היינו מטפלים בעניין כבר לפני כמה שנים אולי היינו מצליחים למגר את התופעה.

אני חושבת שעלינו לעסוק לא במודעות שהן קצה הקרחון, אלא במי שעומד מאחורי המודעות. הדיון צריך להתקיים בפני אלו שקובעים את סדרי העדיפויות, שהן כרגע ביטחון המדינה על פני ביטחון מיני של נשים. המערכת בה אנחנו עוסקים עומדת מול המערכות האחרות של המדינה – כמו מערכת הביטחון והאוצר שזקוקות לטיפול. לא דיברנו על המערכת באופן כזה ולכן אני חושבת שבדיון היום חשפנו רק את קצה הקרחון.

היו"ר

אורית

הדיון מאוד ממוקד לנושא פרסום המודעות, עם זאת, הזכרתי גם את דו"ח מחלקת המדינה שרואה את מדינת ישראל כמדינת מקור ויעד לסחר בנשים ויש שינויים בדפוס הסחר. כלומר, כן התייחסתי למערכת הכללית. יש לחשוב כיצד מטפלים בנושא ברמה המערכתית בשיתוף המשרדים השונים לשינוי סדרי העדיפויות.

אני מפנה את היושבים כאן לפרוטוקולים של הוועדה, ואני מזמינה אתכם להצטרף לתפוצת המייל של הוועדה. תודה רבה שלקחתם חלק בדיון, הדיון הבא יתקיים בשבוע הבא ויהיה נוכח בו מנכ"ל משרד הפנים וראש רשות ההגירה, שיציגו את תוכנית העבודה לטיפול בקורבנות הסחר בכלל ובנשים בפרט. תודה רבה לשופטת בית המשפט העליון בדימוס, הגברת דליה דורנר. הדיון ננעל.

הישיבה

ננעלה

בשעה 11:40

תגיות

אין עדיין תגיות

רוצה להציע תגית? לחץ/י כאן כדי להרשם (/users/login/?next=/committee/meeting/205/)

אג'נדות משויכות

עדיין אין אג'נדות משויכות

http://www.addtoany.com/share_save?url=http%3A%2F%2Foknesset.org%2Fcommittee%2Fmeeting%2F205%2F&title=%D7%94%D7%

| (/) (/) (/) (/) (/) (/)

(/plenum/) מליאה | (/committee/) ועדות | (/bill/) חקיקה | (/party/) ח"כים וסיעות | (/about/) אודות | (/agenda/) אג'נדות | (/)

כנסת פתוחה הוא פרוייקט שמטרתו לחשוף את פעילות הכנסת לציבור

כל המידע מגיע מאתר הכנסת. האתר מתוחזק על ידי מתנדבים ואינו נתמך ע"י אף גוף מפלגתי ... קרא עוד (/about/)

עקבו אחר כנסת פתוחה:

(https://www.facebook.com/open.knesset)

(https://twitter.com/OKnesset)

פרוייקט של

הסדנא לידע ציבורי (<http://www.hasadna.org.il>)

התקציב הפתוח (<http://www.hasadna.org.il/projects/%D7%94%D7%AA%D7%A7%D7%A6%D7%99%D7%91-%D7%94%D7%A4%D7%AA%D7%95%D7%97>)

פותחים את ועדת הכספים (<http://www.hasadna.org.il/projects/%D7%A4%D7%95%D7%AA%D7%97%D7%99%D7%9D-%D7%90%D7%AA>-)

([/ %D7%95%D7%A2%D7%93%D7%AA-%D7%94%D7%9B%D7%A1%D7%A4%D7%99%D7%9D](http://www.hasadna.org.il/projects/%D7%95%D7%A2%D7%93%D7%AA-%D7%94%D7%9B%D7%A1%D7%A4%D7%99%D7%9D))

מעקב: דו"ח טרכטנברג (<http://www.hasadna.org.il/projects/%D7%9E%D7%A2%D7%A7%D7%91>-)

([/ %D7%98%D7%A8%D7%9B%D7%98%D7%A0%D7%91%D7%A8%D7%92](http://www.hasadna.org.il/projects/%D7%98%D7%A8%D7%9B%D7%98%D7%A0%D7%91%D7%A8%D7%92))

רשויות מקומיות פתוחות - בקרוב (<http://www.hasadna.org.il/projects/%D7%A8%D7%A9%D7%95%D7%99%D7%95%D7%AA>-)

([/ %D7%9E%D7%A7%D7%95%D7%9E%D7%99%D7%95%D7%AA-%D7%A4%D7%AA%D7%95%D7%97%D7%95%D7%AA](http://www.hasadna.org.il/projects/%D7%9E%D7%A7%D7%95%D7%9E%D7%99%D7%95%D7%AA-%D7%A4%D7%AA%D7%95%D7%97%D7%95%D7%AA))

תרמו לסדנא

חלק מהזכויות שמורות. שימוש בנתונים מהאתר בכפוף לקרדיט - פרטים בקישור (about/#terms/)

<https://play.google.com/store/apps/details?id=org.oknesset>

((<http://itunes.apple.com/us/app/id475096101>